

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 27 października 2022 r.

Poz. 5370

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE Nr 134/2022 WOJEWODY KUJAWSKO-POMORSKIEGO

z dnia 26 października 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

§ 3 uchwały nr XXXV/215/2022 Rady Gminy Świekatowo z dnia 19 września 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami Gminy Świekatowo na lata 2022-2026

Uzasadnienie

W dniu 19 września 2022 r. Rada Gminy Świekatowo działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840), zwanej dalej ustawą, podjęła powyższą uchwałę.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 26 września 2022 roku.

Zawiadomieniem z dnia 11 października 2022 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności § 3 przedmiotowej uchwały.

W odpowiedzi przesłanej Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu Wójt Gminy Świekatowo pismem znak: UG.0711.1.1..2022.ŁR z dnia 18 października 2022 roku ustosunkował się do zarzutu zawartego w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania nadzorczego wystosowanym przez organ nadzoru, stwierdzając m.in., że „Po wydaniu rozstrzygnięcia nadzorczego w powyższej sprawie zostaną podjęte działania legislacyjne zmierzające do uwzględnienia stanowiska organu nadzoru przy konstruowaniu ww. uchwały.”

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, co następuje.

Zgodnie z brzmieniem art. 87 ust. 1 ustawy zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami. Programy, o których mowa w ust. 1, mają na celu, w szczególności:

- 1) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 2) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 3) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 4) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 5) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- 6) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Należy mieć na względzie, że wykonywanie zadań publicznych powinno być zawsze zorientowane na określony cel, a ochrona zabytków jest zadaniem zarówno administracji rządowej, jak i samorządowej. Stąd przyjmowanie aktów polityki w zakresie ochrony zabytków nie zostało zastrzeżone dla administracji rządowej. Zgodnie z ww. przepisem zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta), jak wskazano wyżej, sporządza bowiem na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami przy czym ustawodawca nie przewidział bezpośredniego związku między krajowym programem, a programami samorządowymi. Jest to zabieg zrozumiały, jako że samorząd terytorialny wykonując zadania własne, do których zaliczana jest zarówno ochrona, jak i opieka nad zabytkami, działa na rachunek własny i na własną odpowiedzialność. Przyjmowany przez jednostki samorządu terytorialnego wojewódzki, powiatowy lub gminny program dotyczy wyłącznie opieki nad zabytkami. Trzeba jednak wyraźnie wskazać, że samorząd występuje w tym zakresie w podwójnej roli. Po pierwsze, zarządzając nieruchomościami jako właściciel lub posiadacz i z tego tytułu będąc zobowiązanym do opieki, jak i tworząc warunki do opieki dla członków wspólnoty samorządowej.

W treści § 3 uchwały Rada Gminy Świekatowo postanowiła, iż uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Oznacza to, że termin wejścia w życie Rada określiła w sposób przewidziany w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 296 ze zm.), tj. w sposób właściwy dla aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące.

Należy podkreślić, iż przedmiotowa uchwała nie jest aktem normatywnym w rozumieniu art. 4 ust. 1 powołanej ustawy, nie jest też aktem prawa miejscowego wymienionym w art. 40 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym, nie zawiera również norm o charakterze abstrakcyjnym i generalnym. Wobec poczynionych wyżej ustaleń uchwała ta winna wejść w życie z dniem podjęcia i na podstawie normy zawartej w art. 87 ust. 4 ustawy w związku z art. 13 pkt 10 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych zostać ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Wyeliminowanie § 3 przedmiotowej uchwały spowoduje, iż akt ten wejdzie w życie z dniem podjęcia. Obowiązek jej publikacji wynika natomiast z wyżej powołanego art. 87 ustawy.

Mając na uwadze powyższe stwierdzenie nieważności § 3 uchwały nr XXXV/215/2022 Rady Gminy Świekatowo z dnia 19 września 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami Gminy Świekatowo na lata 2022-2026, określone w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Rozstrzygnięcie jest ostateczne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo wniesienia skargi za pośrednictwem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, ul. Jana Kazimierza 5, 85-035 Bydgoszcz, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski
Mikołaj Bogdanowicz